

UPV/EHUren IKERKETA PLANAREN OINARRIEN PROPOSAMENA

2016-2020

2016ko irailaren 20a

AURKIBIDEA

1. HITZAURREA	5
2. GAUR EGUNGO EGOERAREN DIAGNOSTIKOA	9
3. XEDEA ETA HELBURUAK.....	11
4. ARDATZ ESTRATEGIKOAK	12
5. PLANA EGITEKO METODOLOGIA	14
6. EGUTEGIA.....	16
7. ERANSKINA	17

1. HITZAURREA

UPV/EHUK 35 urteko ibilbidean Euskal Herriko ikerketa eta hezkuntzaren lidergoa eskuratzea lortu du, eta eginkizun horretan prestakuntza osoa eskaini die ikasleei; aurrerabide zientifiko eta teknologikoa ahalbidetu du; eta, erakunde solidarioa, konprometitua eta gizartearekin arduratsua dela erakutsi du.

Ikerketaren arloan, UPV/EHUK % 50 baino gehiago areagotu du bere zientzia ekoizpena, 2010. urtearekin alderatuta, eta gaur-gaurkoz, Euskadin egindako ikerketen % 60 baino gehiago daude haren ardurapean. Horrez gain, zientzia argitalpenen inpaktua, zientzia artikuluen aipamenen arabera jasotakoa, nabarmen igo da (h indizea % 50 igo da 2010. urtetik). Beraz, Euskal Herriko zientzia ekoizpenaren eragile nagusia da UPV/EHU. Horrez gain, Europar Batasunaren azken oinarritzko programan (7OP), itzulkinak % 600 igo dira, seigarren oinarritzko programarekiko.

UPV/EHUK bikaintasun zientifikoaren dimentsioa ere finkatu du nazioartean. 2012. urtean, Academic Ranking of World Universities (Shanghai rankinga) ranking entzutetsuan kokatu zen. Orduz geroztik, UPV/EHU ranking horretan ageri da, ex aequo, 401-500 postuen artean. Posizio horretan jarraitzen du 2016an.

UPV/EHUK ibilbide egonkorra egina du spin-off enpresen sorreran, haien iraupen maila altua lortuta, eta haren lana bat etorri da lurraldeetako diputazioek eta Eusko Jaurlaritzaren ekonomia garapeneko sailek egindakoarekin. Izan ere, orotariko unibertsitate bat izanda ere, bosgarren lekuan dago estatuko unibertsitateen artean, spin-off enpresen sorrerari dagokionez.

Zientziaren dibulgazioak leku nabarmena du, gure unibertsitatearen jakintza gizarteari helarazteari begira. Are gehiago, euskarazko dibulgazioaren kasuan, non dibulgazioa baliagarria izaten baita gure hizkuntzaren terminologia zientifiko eta tekniko aberasteko. Nabarmendu behar dugu UPV/EHUK Argitalpen Zerbitzua dela, hain zuzen, euskarazko lan zientifiko gehien argitaratzen dituen argitalpena.

Nabarmentzekoa da ere UPV/EHUKen ekarpena lurraldeko gizartea eta ekonomia modernizatzeko. Haren jardueraren inpaktuari buruzko azterketa baten arabera, zeina Ekonomia Ikerketen Valentziako Institutuak (IVIE, 2012) 5 urtean behin egiten baitu, UPV/EHU izateak ia 2.000 milioi euroko output osagarria ematen du (2007an baino % 20 gehiago), 882 milioi euroko errenta bat (2007an baino % 17,2 gehiago), ia 20.000 lanpostuko okupazioa (2007an baino % 18,7 gehiago), eta Euskadiko BPGren % 1,31 eta langileen % 1,89. Euskadiko ekonomiak azken bi hamarkadetan izandako hazkundearen bosten bat baino gehiago UPV/EHUKen ekarpenei lotuta egon daiteke, zuzenean nahiz zeharka.

Hortaz, EAEko unibertsitate publiko bakar gisa, UPV/EHUK Euskal Herriko giza kapitalaren prestatzaile nagusia izatearen egitekoa betetzen du, baita ekoizpen zientifiko handieneko erakundea izatearena ere. Haatik, haren egitekoa eta tamaina aintzat hartuta, UPV/EHUK orain dela gutxi arte ez du bete I+G+B arloan zegoen funtzio traktorea Zientziaren, Teknologiaren eta Berrikuntzaren Euskal Sistemaren.

Testuinguru horretan eratu zen Euskampus NBC proiektua, UPV/EHUKen erronka bat, Zientziaren, Teknologiaren eta Berrikuntzaren Euskal Sistemaren bilakaerarako eragile nagusia eta erabakigarria izateko, aliantza estrategikoez baliatuta, unibertsitatea lurraldearekin lotzeko eta, aldi berean, nazioarteko bikaintasuna eta proiektzioa bultzatzeko.

Euskampus NBC UPV/EHUK lideratzen du, eta horren kide dira ere Tecnalia Korporazio Teknologikoa (Tecnalia) eta Donostia International Physics Centre (DIPC). Azken bost urteetan espezializazio programa adimentsu gisa garatu da, espezializazio arlo hauek ardatz hartuta:

- Prozesu berritzaileak eta material berriak.
- Ekosistema jasangarriak eta ingurumen teknologiak.
- Zahartze osasuntsua eta bizi kalitatea.
- Artea, kultura eta gizartea.

Elkarketaren gaitasunak kooperazioko eta diziplina anitzeko ikuspegi baten bidez jartzen dira martxan, gizartearen erronkei eta beharrei erantzuteko. Horrez gain, nazioarteko hedakuntza lehenetsi da proiektu osoan, eta arlo horretan Euskampus-Bordele Nazioarteko Bikaintasuneko Euroeskualdeko Campusaren sorrera nabarmendu behar dugu. Horrez gain, Euskampus NBC proiektuaren amaieran, 2015. urtearen hondarrean, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioak izendatutako Nazioarteko Batzorde batek nota gorena jarri zion UPV/EHUK, Tecnaliak eta DIPCEk osatutako elkarketaren proiektuaren aurrerapenari, Nazioarteko Bikaintasun Campus (NCB) kalifikazioa berretsita.

Euskampus NBCK, espezializazio adimenduneko proiektu gisa sortu zenak, Euskadiko RIS3 Estrategia zehazten lagundu du, eta eragin nabarmena izan du 2020. urterako Euskadiko Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planaren diseinuan (EUSKADI-ZTBP 2020) eta 2015-2018 aldirako Unibertsitate Planean. Era berean, Euskampus-Bordele Euroeskualdeko Campusa elementu nagusietako bat da Akitania-Euskadi Plan Estrategikoaren garapenerako (2014-2020).

EUSKADI-ZTBP 2020k lehentasunezko hiru arlo nagusi identifikatzen ditu Euskadin: fabrikazio aurreratua, energia, eta biozientziak-osasuna. Lehentasunezko arlo horiez gainera, lurraldeari lotutako zenbait jarduera "aukerako nitxo" gisa identifikatu dira, ahalmen handia izan baitezakete zientzia, teknologia eta enpresak garatzeko. Zehazki, aukerako arlo bezala jasota daude jarduera hauek: nekazaritza eta elikadura sektorea; ekosistemak eta ingurumenaren birsorkuntza; sormen, turismo eta kultura industriak; hiri garapenari eta lurralde planifikazioari lotutako jarduerak.

Azken finean, 5 urtetan hedatutako estrategiak aukera eman digu gizarteak espezializazio arlo horietan dituen beharrei eta erronkei erantzuteko. Hasiera baino ez da izan, ordea, oraindik ekosistema integratu egoki bat indartu behar baitugu jakintzaren esplorazio eta esplotaziorako.

Testuinguru horretan egiten da UPV/EHUK aurkeztutako bigarren Ikerketa Plan hau. Lehenengoa, orain dela lau urtekoa, 2012-2017 aldirirako UPV/EHUren Plan Estrategikoarekin bat etorri zen. Plan horren Egitekoan gure unibertsitatearen konpromisoa ezartzen zen helburu hauek lortzeko:

- Bikaintasunezko ikerketa kooperatiboa garatzea eta sendotzea, UPV/EHU Zientziaren, Teknologiaren eta Berrikuntzaren Euskal Sistemaren ardatz nagusi bihurtuta.
- Atlantikoko Arkuko Euroeskualdean prestakuntza eta ikerketa kooperatiboaren oinarritzko elementu bihurtzea, unibertsitateko jarduera osoan nazioarteko ikuspegia ezarrita.
- Elkartze estrategiko modernoak antolaketa egituraren oinarri izatea, eta elkartze horiek egokituta egotea maila goreneko prestakuntza eskaintzen duen eta ikerketan diharduen unibertsitateari, zeina lurraldean eta inguruko kulturaren errotuta eta munduari irekita egongo den eta campus anitzeko egiturari egokitutako antolaketa izango duen.

Agerian geratu zen garrantzitsua zela gure unibertsitateak dokumentu bat edukitzea, ikerketa, transferentzia eta jakintzaren baliarazpenaren arloan politika integral bat garatu ahal izateko, gure balioak errespetatuz euskal unibertsitate publiko gisa. Hala, 2011-2014 aldirako UPV/EHUren Ikerketa Planean helburu nagusi hauek ezarri ziren:

- UPV/EHU finkatzea, jakintza sortzeko Euskal Herriko eragile nagusi gisa.
- Jakintzaren transferentzia hobetzea Euskampus elkarketa estrategikoaren alde eginez; baita gizarteari begira egindako komunikazio zientifiko eta teknologikoaren alde ere.
- UPV/EHUren zientzia, teknologia eta arte ekoizpena areagotzea eta haren kalitatea hobetzea.
- Nazioarteko lankidetzaren eta kolaborazioaren indartzea zientzia, teknologia eta berrikuntzaren arloan.
- I+G+Brako kanpo baliabideen harrera areagotzea.

Ikertaldeak ikerketarako oinarritzko egiturak dira, eta bikaintasunera lortzeari begira sortzen dira, denboran egonkorrak izanda. Ikertaldeak proiektu lehiakorren bidez finantzatzen dira, helburu zientifikoak eta teknologikoak lortzeko. Halaber, ikertaldeek, besteak beste, ikertzaileak eta teknikariak prestatzen dituzte; teknologiarren transferentzia ziurtatzen dute; aholkularitza adituaren funtzioa betetzen dute; eta, kultura zientifikoa sustatzen dute. Hori dela eta, funtsezko unitatea eratzen dute gizarteak lehenetsitako jakintzaren aurrerapen erronkei egiteko. Bigarren Plan honetan, ebaluazioa positiboa izatean, aurreko Ikerketa Planean sortutako ikerketa eta prestakuntza elkarketak garatu eta indartuko dira, guztiak ere bikaintasuna, diziplinartekotasuna eta ingurumenarekiko lotura sustatzeko sortu baitziren.

Ikertaldeak egituratzeko moduek elkarketa eredu berriak ekarri dituzte. Horren adibideak dira hauek:

1. PRESTAKUNTZA ETA IKERKETA UNITATEAK (PIU)

Elkarketa estrategikoak dira UPV/EHUⁿ, eta haien helburua da:

- Ikerketaren kantitatea eta kalitatea areagotuko duten egiturak sortzea, bikaintasun ikertzaileen masa kritiko bat edukitzeko jakintza arlo guztietan.
- Sinergiak, diziplinartekotasuna eta lankidetzak sustatzea, berritzeko, baliabideak eskuratzeko eta transferentzia egiteko, indibidualtasunen baturan baino emaitza are hobetoak lortuta.

2. EGITURA BERRIAK: PLENTZIAKO ITSAS ESTAZIOA (PIE) ETA AERONAUTIKAKO FABRIKAZIO AURRERATUKO ZENTROA (AFAZ)

Azken urteetan, UPV/EHU^k nortasun juridikorik gabeko ikerketa egitura berriak sortu ditu, eta horien bidez aliantzak eta lankidetzak estrategikoak egin ahal izan dira erakunde publiko nahiz pribatuekin. Horien artean, hauek nabarmentzen dira:

- Itsas Biologia eta Bioteknologia Esperimentalen ikergunea (Plentziako Itsas Estazioa, PIE). UPV/EHU^kko ikergune bat da, nortasun juridikorik ez duena, eta 2012an jarri zen martxan BBK-ri esker, egungo egoitza utzi ziolako Plentziako Udalari, horrek UPV/EHU^{ri} uzteko baldintzapean; Sustapen Ministerioari esker, eraikina ez eraistea ahalbidetu baitzuen Kosten Legeak hori eskatu arren; eta, Bizkaiko Foru Aldundiak egungo egoitzaren eraikina birgaitzeko eta Eusko Jaurlaritzak ikerketarako oinarritzko lehen ekipamendua erosteko emandako laguntzei esker. Ikerketa honen xedea ikerketa zientifikoa eta teknikoa egitea da, ozeanoa eta ekosistemen osasuna eta giza osasuna elkartzeko diren arloetan.
- Aeronautikako Fabrikazio Aurreratuko Zentroa (AFAZ). UPV/EHU^{ren} ikergune misto bat da, nortasun juridikorik gabekoa, eta 2014ko azaroan jarri zen martxan. Ikerketa honen, UPV/EHU^k da erreferentziazko erakunde zientifikoa eta teknologikoa, eta harekin batera 13 bazkide industrial fundatzaile daude, aeronautika eta makina-erremintaren arlokoak, baita bazkide instituzionalak ere (Eusko Jaurlaritza eta Bizkaiko Foru Aldundia). Erakunde laguntzaile gisa parte hartzen dute, bestalde, Bizkaiko Teknologia parkeak eta Aeronautikako eta Makina Erremintako klusterrek. Ikerketa fabrikazio teknologiak garatu nahi ditu, epe laburrean proiektuko enpresa bazkideetan eta, oro har, ingurunean industrian aplikagarriak izango direnak.

Bestalde, gure unibertsitateak orain dela gutxi egindako ikastegi berrantolaketa, zeina 2016ko urtarrilean amaitu baitzen hiru campusetan banatutako 32 fakultate eta eskola 20 ikastegi berri bihurtuta, aukera bat da UPV/EHU^kko irakasle guztiak ikerketarako jardueretara sartzeko, ikastegi berri onartutako ikertaldeetara hurbilduta. Berrantolaketa hori aukera bat da, halaber, gaitasunak batzeko eta irakasle-ikertzaileen artean diziplinartekotasuna bultzatzeko. Zehazki, ikastegi berriekin adostuko den konpromiso dokumentuak "ikerketarako masa kritikorik ez duten ikastegietatik etorritako irakasleen ikerketa jardura bultzatu" beharko du, ikastegi berrantolaketari buruzko memoriaren helburuetan ezarrita dagoen bezala.

Ezin dugu ahaztu ere I+G+Bren globalizazio handia ikerketaren arloan izaten ari den eragina, ezta testuinguru ekonomiko kaskarra ere. "**Horizonte 2020**" martxan jarri izana, Europar Batasunaren I+G+B arloko jarduera esparrua eta Batasunak berak I+G+B berrikuntza eta ikerketa politiken erronkei eta aukerei buruz egindako gogoeta garrantzi handia ari dira hartzen testuinguru horretan, finantzaketa lortzeko, ezin baita horrelakorik egin gutxieneko masa kritikorik eta jakintza espezializaturik izan ezean. Era berean, Estatuan martxan jarritako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzaren Legeak, Zientzia eta Teknologiaren eta Berrikuntzaren Espainiako Estrategiak (2013-2020) eta EUSKADI-ZTBP 2020k eta haren espezializazio arloek (RIS3) eragina dute ere UPV/EHUren ikerketa estrategia prestatzeko eta diseinatzeko unean.

Azken finean, 2016-2020 aldirako UPV/EHUren Ikerketa Planak lehen deskribatutako testuingurua kontuan hartu behar du I+G+B arloan estrategia berriak eraikitzeko, eta horien bidez ekonomia, gizarte eta ingurumen erronka berriei aurre egin ahal izateko.

Ikerketa Planaren oinarrien proposamena honela egituratzen da:

- Lehenik eta behin, egungo egoeraren diagnostiko bat egiten da.
- Gero, 2016-2020 aldirako Ikerketa Planaren oinarri diren xedea eta helburuak definitzen dira.
- Gero, egitura bat proposatzen da, lau ardatz estrategikotan.
- Ardatz estrategiko bakoitzerako helburuak definitzen dira, gero ildo estrategiko eta ekintzen bidez garatu beharko direnak.
- Amaitzeko, Ikerketa Plana definitzeko prozesuaren metodologiaren berri ematen da.

2. GAUR EGUNGO EGOERAREN DIAGNOSTIKOA

UPV/EHUren 2011-2014 aldirako Ikerketa Planaren ebaluazioa abiapuntutzat hartuta, UPV/EHUren ikerketa jardueraren egungo egoeraren barne eta kanpo diagnostikoa emango dugu jarraian.

Diagnosia egiteko, AMIA analisia erabili da. Horren bidez, unibertsitatearen faktore estrategiko kritikoak bilatzen saiatzen gara, eta, behin faktoreak identifikatuta, indarguneak sendotu, ahulguneak zuzendu, aukeren abantailez baliatu, eta mehatxuei aurre egin beharko diegu.

2.1. BARNE DIAGNOSIA

AHULEZIAK

- 1. Irakasle-ikertzaileen zahartzea, eta zailtasunak belaunaldi aldaketa egiteko.
- 2. Zailtasunak doktoratu aurreko talentuak, doktore berriak eta ikertzaile seniorrak erakartzeko eta haien leialtasuna lortzeko.
- 3. Ikerketa ibilbidearen definizio argirik eza dago.
- 4. Ikerketan laguntzeko profil espezializatu anitzeko langile gutxi daude, eta haien lana ez da egonkorra.
- 5. Ikertzaile profileko kideak falta dira irakasle-ikertzaileen taldean, zenbait ikerketa arlotan.
- 6. UPV/EHUren irakasle-ikertzaileen zati batek ez du betetzen Unibertsitateen Lege Organikoa Aldatzen duen Lege Organikoak unibertsitate irakasle gisa ikerketa jarduera garatzeko emandako betebeharra.
- 7. Ikerketaren nazioartekotze maila eskasa da.
- 8. Ikerketan lankidetzan aritzeko kultura falta da, UPV/EHUko ikertaldearen artean.
- 9. Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Sareko eragileekiko lankidetzan urria da, proiektu handiak egiteko gai izango diren partzuergoak eratzeari begira.
- 10. Sistematizazioa falta da, UPV/EHUen I+G+Bri buruzko datuak lortzeko.
- 11. Araudia zurrina da; burokratizazioa, gehiegizkoa, eta komunikazioa, urria, ikerketa kudeatzen laguntzen duten unitateen artean.
- 12. UPV/EHUren eskaintza zientifikoa eta teknologikoaren merkaturatze maila eskasa da.
- 13. Irakasle-ikertzaileen kontzientziario maila apala da, gizarte kultuagoa eta kritikoagoa izaten laguntzen duen zientziaren dibulgazioan lanean ari diren hedabideetan lankidetzan jardutearen garrantziari dagokionez.

INDARGUNEAK

- 1. UPV/EHUren ikertaldeak jakintza arlo guztietan daude, eta aurrerabiderako jakintzaren erronkei aurre egiteko gaitasuna dute.
- 2. Taldeei laguntzeko, ikerketa bultzatzeko eta prestakuntzako programa propio finko bat dago.
- 3. Zientziako eta teknologiako azpiegitura lehiakorrek daude, eta laguntza langile kualifikatuak.
- 4. Igoera oso nabarmena eman da zientzia ekoizpenaren kantitatean eta kalitatean, jakintza arlo guztietan.
- 5. Geroz eta gaitasun handiagoa dago, nazioarteko deialdietatik finantzaketa eskuratzeko.
- 6. Ekintzailatza bultzatzen duten enpresa mintegiak eta laguntza programak daude.

- 7. Euskarari eta euskal kulturari buruzko jakintza sortzen eta transferitzen da.
- 8. Zientzia dibulgatzeko programak onarpen maila handia du.
- 9. UPV/EHUK onarpena du Nazioarteko Bikaintasun Campus gisa.
- 10. UPV/EHUn gizartearen aurrerapenerako beharrezkoak diren dimentsio guztiak daude: pertsonak (gazteak-seniorrak), prestakuntza, ikerketa eta transferentzia.
- 11. Ikerketaren kanpo ebaluazioaren kultura dago.
- 12. UPV/EHU unibertsitate ikertzaile gisa barneratzeko prozesuan aurrera egin da.
- 13. UPV/EHUko ikertzaile batzuek gizartearen aintzatespena jaso, eta Euskal Herriko erreferenteak dira.

2.2. KANPOKO DIAGNOSIA

MEHATXUAK

- 1. Ikerketa jarduera areagotzeko zailtasunak daude, erkidegoko eta estatuko finantzaketa eta finantzaketa pribatua murriztu delako.
- 2. Araudia zurruna da, irakasle-ikertzaileak eta AZPko langileak kontratatzeko politikak garatzeko.
- 3. Kualifikazio handiko ikertzaileak galdu dira, horrek unibertsitateari dakarkion deskapitalizazio arriskuarekin.
- 4. Nazioarteko ikerketa zentroen eta unibertsitateen lehiakortasuna nabarmen areagotu da, I+G+B garatzeko finantza baliabideak eskuratzeari begira.
- 5. Deialdietara sartzeko zailtasunak dituzte RIS3n lerrokatuta eta lehenetsita ez dauden taldeek.
- 6. Epe luzera aplikatzeko jakintza sorerria gutxiesten da.
- 7. Gizarte eta ekonomia ingurunearen hurbiltasun maila txikia da, ikerketa arlo batzuetan.
- 8. Zientzia eta teknologia plataformak (Ikerketako Zerbitzu Nagusiarenak (SGIker) batez ere) mantentzeko finantzaketa publikoa gutxitu da.
- 9. Deialdien baterako finantzaketa politika, Ikerbasque Fundazioaren bidez ikertzaileak hartzeko.
- 10. Gizarteak unibertsitatearen ikuspegi immobilista du, eta irakasle-ikertzaileen ikerketa jarduera gutxi ezagutzen da.

AUKERAK

- 1. Euskal gizarteak UPV/EHU Euskadiko ikerketa emaitzak sortzen dituen erakunde nagusizat hartzea.
- 2. Gizarteak ikertzaileen lana eta ikerketak gizartearen aurrerapenerako duen garrantzia aintzatestea.
- 3. Gizarteak goi hezkuntzako kalitatezko erakundeak identifikatzeko nazioarteko rankingak balioestea.
- 4. Mugaz gaindiko Euroeskualdeko Campusa garatzea.
- 5. Unibertsitate araudi berrian, irakasle-ikertzaileen ibilbidean ikerketari garrantzi handiagoa aitortzea.
- 6. Harreman eta lankidetzaren eredu berriak garatzea, bestelako I+G+B eragileekin.
- 7. UPV/EHUK beste erakunde batzuetan parte hartzea eta, bereziki, eragin nabarmena duten horietan (EHU Taldea).
- 8. I+G+B jarduera berria erakartzeko gaitasuna, UPV/EHUko Zientzia Parkea eta azpiegitura zientifiko eta teknologiko berriak martxan jartzearekin batera.
- 9. ehualumni sarea, eta babesletza eta mezenasgo programak hedatzea.
- 10. Zientzia eta teknologia dibulgatzeko jardueren gizarte eskaera handiagoa izatea.
- 11. Lankidetzaren eta aliantzak egitea, H2020 ekimen estrategikoetan eta 2014-2020 aldirako Egiturazko Funtsetan.

3. IKERKETA PLANAREN XEDEA ETA HELBURUAK

2012-2017 aldirako Plan Estrategikoan, UPV/EHU definitzen da unibertsitate publiko eta ikertzaile gisa, euskal gizartean errotuta dagoena, munduari irekia dena, lidergo intelektuala eta konpromiso etikoa eta soziala duena, eta sortu zenetik 300.000 profesional baino gehiago prestatu dituena. Era berean, gaur egun, UPV/EHU erreferente bat da Euskal Herrian bai jakintza berria sortzeko bai ekonomiaren eta gizartearen eraldaketa prozesuari heltzeko beharrezkoak diren gaitasunak sortzeko.

Horrez gainera, UPV/EHUK nazioarteko erreferente bat izan nahi du irakaskuntzan, ikerketan eta jakintzaren transferentzian, baita gizarte erantzukizun, jasagarritasun eta bikaintasun irizpideen araberrako jardueretan ere.

2016-2020 aldirako Ikerketa Planaren oinarrien proposamenak aipatutako erronkei heldu nahi die, eta horretarako erreferentziatzat hartu dira 2012-2017 aldirirako UPV/EHUREN Plan Estrategikoak I+G+Bri buruz emandako definizioa, egitekoa eta ikuspegia. Ildo horretan, UPV/EHUK xede hau du ikerketaren arloan:

UPV/EHUREN nazioarteko ikertzaile profila bultzatzea gizarte, ekonomia eta ingurumen erronka berriei aurre egiteko, jakintzaren bidez gizartea eraldatzeko eginkizunean lidergo bokazioa edukita.

Hori betetzeko, UPV/EHUK ikerketaren arloko helburu hauek finkatzen ditu:

- Belaunaldi berriak prestatzea belaunaldi aldaketa egokia ziurtatzeko, unibertsitate balioak, ikerketaren kultura, lankidetzak, berdintasuna eta konpromiso etikoa eta soziala sustatuta nazioarteko testuinguru batean.
- Jakintzako eta berrikuntzako ekosistema bat bultzatzea, Euskal Herriarekin konprometitua eta munduari irekia, non ikerketa gakoa izango den unibertsitate prestakuntzan.
- Diziplina anitzeko eta mugako ikerketa sustatzea, jarduera zientifiko eta teknologikoaren nazioartekotzea areagotzen laguntzeko.
- UPV/EHU jakintza transferitzeko eta ingurunearekin lankidetzan jarduteko trakzio eragile bihurtzea, gizartearen lehiakortasuna eta aurrerapena hobetzeari begira.

4. ARDATZ ESTRATEGIKOAK

AMIA analisiaren bidez egungo egoeraren gaineko diagnosis egin ondoren, Ikerketa Planaren lau ardatz estrategiko handiak aurkeztuko ditugu jarraian. Zehaztutako xedea eta helburuak horien barruan kokatzen dira, hain zuzen.

Lau ardatz estrategiko handiak UPV/EHUren ekintzak bideratzeko jarduera esparruak dira, eta ildo estrategikoetan biltzen dira, datozen urteetako helburuak eta horien jarraipen adierazleak garatzeko.

4.1. I. ARDATZ ESTRATEGIKOA. GARAPEN PROFESIONALA

ARDATZAREN DESKRIBAPENA:

“Belaunaldi berriak prestatzea belaunaldi aldaketa egokia ziurtatzeko, unibertsitate balioak, ikerketaren kultura, lankidetzaz, berdintasuna eta konpromiso etikoa eta soziala sustatuta nazioarteko testuinguru batean” helburua lortzeko, gure ustez, garrantzitsuak dira alderdi hauek:

- Irakasle-ikertzaileen ikerketa ibilbide eredu bat sustatzea, ahaleginean, konpromisoan eta bikaintasunean oinarrituko dena.
- Irakasle-ikertzaileen eta AZPko langileen belaunaldi aldaketa egokia lortzea.
- Talentua sortzeko, fidelizatzeko eta erakartzeko politika proaktibo bat garatzea.
- AZPko laguntza langileen ibilbide profesionalaren eredu bat bultzatzea.
- Ikerketarekiko eta gizarte, teknologia eta giza garapenarekiko konpromisoa sustatzea UPV/EHU osatzen duten pertsonen artean.
- Berdintasuna eta genero ikuspegia sustatzea ikerketan.

4.2. II. ARDATZ ESTRATEGIKOA: IKERKETAREN EGITURAKETA

ARDATZAREN DESKRIBAPENA:

“Jakintzako eta berrikuntzako ekosistema bat bultzatzea, Euskal Herriarekin konprometitua eta munduari irekia, non ikerketa gakoa izango den unibertsitate prestakuntzan” helburua lortzeko, ikertaldeak ikerketen bidez erronka zientifikoak lortzeko sortutako oinarritzko unitateak dira, eta lehia bidezko deialdien bidez eta erakunde publiko zein pribatuekin eginiko kontratuen bidez finantzatzen dira. Hortaz, guretzat garrantzitsua da:

- Ikertaldeak maila lehiakorrean kokatzea nazioartean, beren lehenetasunezko jakintza arloan.
- Ikertaldeen arteko lankidetzaz eta jakintza trukea sustatzea.
- Ikerketari laguntzeko zerbitzuen antolakuntza malgua, egonkorra eta kalitatezkoa bultzatzea.
- Harreman eta lankidetzaz eredu berriak sustatzea I+G+Bren arloko beste eragile batzuekin eta, bereziki, EHU taldearekin.
- Ikerketa UPV/EHUren oinarritzko jarduera bihurtzen laguntzea, irakasle-ikertzaile guztiak jarduera horri lotuta.
- Euskarari eta euskal kulturari buruzko ikerketak sustatzea, eta ikerketen euskarazko dibulgazioa bultzatzea.
- Unibertsitateko taldeek eginiko ikerketa unibertsitate ikasketetara hurbiltzea (geletara).
- Ikerketaren eta irakaskuntzaren arteko harremana sustatzea, ikertaldeek jarduera geletara eramanda edo ikasleen sormen zientifikoa bultzatuta.

4.3. III. ARDATZ ESTRATEGIKOA. NAZIOARTEAN PROIEKZIOA IZANGO DUEN JAKINTZA SORTZEA

“Diziplina anitzeko eta mugako ikerketa sustatzea, jarduera zientifiko eta teknologikoaren nazioartekotzea areagotzen laguntzeko” helburua lortzeko, gure ustez, alderdi hauek bultzatu behar dira:

- Nazioartean erreferentziazkoak diren argitalpenen kopurua eta kalitatea areagotzea, jakintza arlo guztietan.
- Nazioarteko ikerketa ranking jakin batzuetan hobetzeko aukerak identifikatzea.
- UPV/EHUren nazioarteko kokalekua eta ikusgarritasuna bultzatzea.
- UPV/EHUren parte hartzea eta lidergoa areagotzea, Europako eta nazioarteko ikerketa proiektuetan.
- Irakasle-ikertzaileen nazioarteko mugikortasuna eta UPV/EHU kanpoko ikertzaileen presentzia bultzatzea.

4.4. IV. ARDATZ ESTRATEGIKOA. JAKINTZAREN TRANSFERENTZIA

Jakintzaren transferentzia, baliabide ekonomikoen iturri bat izateaz gainera, baliagarria da gizarteari modu zuzenago batean erakusteko erakundean inbertitutako baliabideak nola erabiltzen diren, eta horrek haren gizarte aintzatespena areagotzen du.

“UPV/EHU jakintza transferitzeko eta ingurunearekin lanikidetzan aritzeko trakzio eragile bihurtzea, gizartearen lehiakortasuna eta aurrerapena hobetzeari begira” helburua lortzeko, gure ustez, garrantzitsuak dira alderdi hauek:

- Hazkunde adimentsu eta jasangarriaren erreferentziazko eragile bat izatea, Euskal Herriko gizartea eta ekonomia eraldatzeko.
- Interes publikoko proiektuak eta ekimenak bultzatzea, gizartearen ekarpenen bidez (babesletza eta mezenasgo programak).
- Jakintzaren transferentziaren kultura bultzatzea, ikertzaileen eta ikasleen artean.
- Aliantza estrategikoen bidez lurraldean aplikatutako ikerketa transferentziaren ahalmena eta gizarte inpaktua areagotzea.
- UPV/EHUren ahalmen zientifiko-teknologikoak eta jakintza eskaintza ehun sozioekonomikoaren esku jartzea.
- Kultura ekintzailea sortzea, unibertsitateko kide guztien artean.

5. PLANA EGITEKO METODOLOGIA

Ikerketa Plana elkarren segidan emango diren hiru fasetan egingo da. Hori baino lehen, ordea, 2011-2014 aldiari zegokion Planaren ebaluazioa egin, eta 2015eko urriko Gobernu Kontseiluari aurkeztu zitzaion.

Lehen fasean, "Ikerketa Planaren Oinarriak" zirriborroa aurkeztu, eta eztabaidatuko da Gobernu Kontseiluan, eta horretarako alde aurretik lan bat egingo da, aipatutako oinarriak prestatzeko. Bigarren fasean, unibertsitateko kideen eta haien interes taldeen ekarpenak bilduko dira, baita gizarte osoarenak ere. Amaitzeko, hirugarren fasean, "Ikerketa Planaren" proposamena prestatuko da, Gobernu Kontseiluak horren gaineko iritzia eman dezan.

Dokumentuak idaztea "Talde Bultzatzailearen" eginkizuna izango da (Ikerketaren arloko errektoreordeak, Hedakuntza eta Transferentziaren arloko errektoreordeak, SGIkerretako zuzendariak eta Berrikuntza eta Transferentziaren arloko zuzendariak osatutakoa), unibertsitateko Gobernu Taldearekin koordinatuta. Ikerketa, Garapen eta Berrikuntza Batzordeak (IGBB), bestalde, Talde Bultzatzailearen lana kontrastatu, eta laguntza emango du, plana egiteko prozesu osoan.

Barne partaidetza bideratuko da unibertsitateko kolektiboetako ordezkariak eta UPV/EHUko Gobernu Taldeko kideek osatutako batzordeen bidez. Kanpo partaidetzaren bidez hainbat talderen inplikazioa lortu nahi da, hala nola Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Sarea (ZTBES), Gizarte Kontseilua, eta erakundeetako ordezkariak.

Lehen fasearen helburua da oinarrien proposamen bat prestatzea, gero Gobernu Kontseiluan eztabaida errazteko.

Abiapuntuak hauek dira:

- 1) 2011-2014 aldirako Ikerketa Planaren emaitzak, Gobernu Kontseiluan aurkeztutakoak.
- 2) Egun indarrean dauden UPV/EHUren plangintza tresnak (2012-2017 aldirako UPV/EHUren Plan Estrategiakoa, Euskara Plana, Graduondoko Plana, Nazioartekotze Plana, Berdintasun Plana, etab.)
- 3) Europar Batasunaren, Estatuaren eta Euskadiko Gobernuaren ikerketa eta berrikuntza plan eta programa berriak.

UPV/EHU*n* ikerketa politikak aurrera emateko testuinguruaren eta jarduera esparruaren lehen analisia egin da.

Analisi horren bidez, UPV/EHUren indargune eta ahulezia nagusiak identifikatu ahal izan dira, eta ikerketa jarduera arriskuan (mehatxuak) jartzen duten edo, horietaz baliatuz gero, lagun (aukerak) dezaketen kanpo aldagaiak, baita helburuak, ardatzak eta ildo estrategikoak ere.

Lehen fasea amaitzeko, "Ikerketa Planaren Oinarriak" dokumentua aurkeztuko zaio Gobernu Kontseiluari.

Bigarren fasea oinarrien aurkezpenarekin hasi, eta Gizarte Kontseiluari aurkeztuko zaion "Ikerketa Plana" dokumentuaren proposamena prestatzean amaituko da. Bigarren fase honen hasieran, Talde Bultzatzaileak oinarriak garatzeko lehen zirriborroa egingo du, Gobernu Taldearekin koordinatuta eta IGBBren ekarpenak jasota, eta gero UPV/EHUko barne batzordeek (bana ardatz estrategikoko) zirriborroa aztertu, kontrastatu eta osatuko dute, modu parte hartzaile eta interaktibo batean. Batzorde horietako koordinatzaileen ardura izango da lan dinamika proposatzea, ekarpenak jasotzea eta ardatz bakoitzaren proposamena gitea, Talde Bultzatzaileari helarazteko.

Barne parte hartze prozesu osoan egiten den dokumentua kanpo batzordeen ekarpenen bidez aberastuko da. Batzorde horiek sortuko dira, hain zuzen, UPV/EHUkoak ez diren interes taldeen ikuspegia dokumentuan txertatzeko.

Barne eta kanpo batzordeen osaera eranskinean zehazten da.

Fase hau amaitzeko, Ikerketa Planaren zirriborroa aurkeztuko zaio Gizarte Kontseiluari.

Amaitzeko, **hirugarren fasean**, aurreko fasean prestatutako dokumentua Gobernu Kontseiluari aurkeztuko zaio, bertan eztabaidatu eta onar dezan.

Bestalde, zehaztutako ekintza guztien aldizkako jarraipen prozesuaren oinarriak finkatu beharko dira jarraipen adierazleen bidez, planean indarrean mantendu eta, egoera aldatu delako beharrezkoa balitz, aldatzeko.

6. EGUTEGIA

1. "Ikerketa Planaren Oinarriak" irailaren 29ko Gobernu Kontseiluari aurkeztuko zaizkio.
2. Ikerketa Planaren Oinarrien lehenengo zirriborroa aurkeztuko da barne batzordeei helarazteko, Gobernu Kontseiluaren aurrean Oinarrien aurkezpena egin eta 3 hilabeteko epean.
3. Barne batzordeetan eztabaidatuko da.
4. Ikerketa Planaren zirriborroa aurkeztuko zaie kanpo batzordeei, barne batzordeei Oinarriak helarazi eta 2 hilabeteko epean.
5. Ikerketa Planaren zirriborroa aurkeztuko zaio Gizarte Kontseiluari.
6. Ikerketa Plana aurkeztuko zaio Gobernu Kontseiluari, eztabaidatu eta onar dezan.

7. ERANSKINA

BATZORDEEN OSAERA

A.1 BARNE BATZORDEAK

• 1. ARDATZA: GARAPEN PROFESIONALA

- Koordinatzailea,
- Ikerketaren Gestiorako Zuzendaritzaren AZPko langile bat,
- AZPko langile bat, ardatzari egokitzen zaion profilarekin eta koordinatzaileak proposatuta,
- Graduondoko Batzordearen doktoregoko ikasleen ordezkari bat,
- RyC izan den edo den pertsona bat,
- Ikerbasque Fellow pertsona bat,
- Eusko Jaurlaritzak onartutako A motako ikertaldeetako bost ikertzaile nagusi (bana jakintza arloko).

• 2. ARDATZA: IKERKETA EGITURATZEA

- Koordinatzailea,
- Ikerketaren Gestiorako Zuzendaritzako kide bat,
- Irakasleen arloko Erretoreordetzaren zuzendaritzako kide bat,
- Bibliotekako arduradun bat,
- SGikerreko arduradun bat,
- MDe-ko zuzendaritzako kide bat,
- Ikertaldeetako bost ikertzaile nagusi (bana jakintza arloko),
- I+G+Bko beste egitura batzuetako pertsona bat.

• 3. ARDATZA: NAZIOARTEAN PROIEKZIOA IZANGO DUEN JAKINTZA SORTZEA

- Koordinatzailea,
- Europako Proiektuen Bulegoaren arduradun bat,
- MDe-ko zuzendaritzako kide bat,
- Zientziometriako pertsona bat,
- Marie S. Curie doktore bat,
- Europako Proiektuaren partzuergoaren bi IN leader,
- Europako Proiektuen bi IN,
- Europako proiektuak ebaluatzen dituzten UPV/EHUko 2 ikertzaile,
- Nazioarteko Harremanen zuzendaritzako pertsona bat.

• 4. ARDATZA- JAKINTZAREN TRANSFERENTZIA

- Koordinatzailea,
- Gizarte Kontseiluaren ordezkari bat,
- ITRBko pertsona bat,
- Euskoikerreko pertsona bat,
- Unibertsitate mintegietako doktore bat,
- Start-up bultzatzen duen UPV/EHUko pertsona bat,
- Transferentzian ibilbide aintzatetsia duten bost ikertzaile nagusi (bana jakintza arlo bakoitzeko).

A.2 KANPO BATZORDEAK

- **1. KANPO BATZORDEA**

- Koordinatzailea,
- BERC guneetako ordezkari bat,
- Institutu Biosanitarioen ordezkari bat,
- CICeko ordezkari bat,
- Klusterretako ordezkari bat,
- CSICeko presidentea edo horren ordezkari bat,
- EUSKADI-ZTBP 2020 garatzeko EJren mandataria edo haren ordezkaria,
- ZTBES hedatzearen eskumena duen EJko pertsona edo haren ordezkaria,
- Eusko Jaurlaritzaren Zientzia Politikako zuzendaria edo haren ordezkaria,
- G9 unibertsitate taldeko ikerketaren arloko errektoreorde bat.

- **2. KANPO BATZORDEA**

- Koordinatzailea,
- Teknologia Zentroetako ordezkari bat,
- DIPCeko ordezkari bat,
- Bordeleko Unibertsitateko ordezkari bat,
- Ikerbasque Fundazioko ordezkari bat,
- Velatia Taldearen ordezkari bat,
- CAFeko ordezkari bat,
- Enpresetako hiru ordezkari (bana lurraldeko).